

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **V. J.**, bývajúceho v K., proti žalovanému **Ing. R. Ž.**, bývajúcemu v B., v dovolacom konaní zastúpenému spoločnosťou mzlegal s.r.o., so sídlom v Malackách, Bernolákova 2425/2, za ktorú koná JUDr. Miroslav Zobok, advokát, **o zaplatenie 699,42 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 21 C 122/2008, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. februára 2012 sp. zn. 5 Co 42/2012, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 28. februára 2012 sp. zn. 5 Co 42/2012 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 11. októbra 2011 č.k. 21 C 122/08-94 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu v sume 645,70 Eur s 8,5% úrokom z omeškania od 25. apríla 2008 do zaplatenia a trovy konania v sume 434,70 Eur, všetko v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca preukázal všetky predpoklady pre priznanie jeho nároku na náhradu škody, včítane, že ku vzniku škody došlo v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného. Žalobe v časti istiny preto v celom rozsahu vyhovel. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, dospel k záveru, že žalovaný sa dostal do omeškania až 25. apríla 2008. V tejto časti preto žalobu, ktorou žalobca žiadal priznať úrok z omeškania od 31. decembra 2007 ako nedôvodnú zamietol. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 28. februára 2012 sp. zn. 5 Co 42/2012 odvolanie žalovaného odmietol a rozhodol o trovách odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že odvolanie proti rozsudku okresného súdu podala spoločnosť mzlegal, s.r.o., so sídlom v Malackách, ktorá v čase podania odvolania nebola splnomocnená žalovaným k zastupovaniu v tomto konaní (žalovaného zastupoval v konaní advokát JUDr. Miroslav Zobok). Žalovaný na základe výzvy prvostupňového súdu síce doručil plnomocenstvo, ktoré udelil spoločnosti mzlegal s.r.o., avšak nevypovedal plnomocenstvo pôvodnému zástupcovi JUDr. Miroslavovi Zobokovi, z čoho vyvodil, že žalovaný má v konaní ustanovených dvoch zástupcov. Udelením plnomocenstva ďalšiemu zástupcovi a súčasne nevypovedaním plnomocenstva pôvodnému zástupcovi advokátovi JUDr. Miroslavovi Zobokovi, bolo zjavne tomuto advokátovi obmedzené plnomocenstvo na podanie odvolania. Keďže v zmysle ustanovenia § 25 ods. 1 O.s.p. plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť dospel k záveru, že plnomocenstvo udelené spoločnosti mzlegal s.r.o. je neplatné a teda, že odvolanie podané touto spoločnosťou je podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Rozhodnutie o náhrade trov odvolacieho konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal včas dovolanie žalovaný. Žiadal rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Považoval rozhodnutie krajského súdu za nesprávne, v dôsledku ktorého mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedol, že ustanovenie § 24 O.s.p. umožňuje účastníkovi zvoliť si v tej istej veci viacerých advokátov, pričom Občiansky súdny poriadok v žiadnom ustanovení neupravuje, že ak odvolanie podá jeden zo splnomocnených právnych zástupcov (advokátov), je tým obmedzené plnomocenstvo druhého advokáta. Zdôraznil, že v tomto prípade žalovaného zastupuje ten istý advokát, ktorý v priebehu konania zmenil len právnu formu poskytovania právnych služieb. V prípade takejto zmeny priamo z ustanovenia § 15 ods. 6 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii vyplýva, že advokát nemôže súčasne vykonávať advokáciu samostatne. Nebolo preto potrebné odvolanie plnomocenstva advokátovi, ani vypovedanie pôvodne udelenej plnej moci. Napokon, poukázal na skutočnosť, že súd prvého stupňa bol s touto zmenou oboznámený. Odvolanie preto v zákonom stanovenej lehote podala oprávnená osoba, žalovaným riadne splnomocnený zástupca a to spoločnosť mzlegal s.r.o. Odvolací súd dospel teda k zjavne nesprávnemu záveru, že odvolanie podala neoprávnená osoba a nesprávne odvolanie žalovaného odmietol.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol uznesenie krajského súdu „v celom rozsahu potvrdiť“. Uviedol, že zo strany žalovaného nebola splnená zákonná podmienka na podanie dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie bolo podané v lehote určenej v § 240 ods. 1 O.s.p. osobou oprávnenou na tento procesný úkon, skúmal ďalej, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré možno podľa zákona napadnúť týmto opravným prostriedkom. Dospel pritom k záveru, že dovolanie je v danej veci prípustné a zároveň tiež dôvodné pre vadu uvedenú v § 237 písm. f/ O.s.p.

Z ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Prípustnosť dovolania a súčasne aj jeho dôvodnosť zakladá tiež procesná vada uvedená v § 237 O.s.p.; dovolací súd je v zmysle § 242 ods. 1 O.s.p. povinný vždy skúmať, či v konaní nedošlo k takejto vade konania. Keďže dovolateľ výslovne namietal existenciu vady uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p., dovolací súd kládol dôraz na skúmanie tejto žalovaným priamo namietanej vady.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vo všeobecnosti pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je napr. uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorené podané (porovnaj rozhodnutie uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov SR pod č. 23, ročník 1994). O takýto prípad ide aj vtedy, ak odvolací súd odmietne odvolanie z dôvodu, že bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), hoci pre tento záver nie sú splnené zákonné podmienky.

Podľa dovolacieho súdu v preskúmvanej veci o takýto prípad ide.

Kto je oprávnený na odvolanie upravuje ustanovenie § 201 O.s.p., podľa ktorého účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevylučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že oprávnenou osobou na odvolanie je predovšetkým účastník, pričom účastníkom konania je navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný) (§ 90 O.s.p.). Ak sa účastník dá v konaní zastupovať zástupcom a za zástupcu si zvolí advokáta, môže tento procesný úkon v mene účastníka urobiť aj ním zvolený zástupca (advokát). Najvyšší súd Slovenskej republiky vo viacerých rozhodnutiach skonštatoval, že ak odvolanie podáva advokát v mene účastníka konania ako jeho zástupca bez toho, aby doložil plnomocenstvo, prípadne bez toho, aby síce bolo doložené, ale s takými nedostatkami, pre ktoré ho nemožno považovať za plnú moc, nejde o odvolanie podané neoprávnenou osobou. V takomto prípade totiž osoba, v odvolaní vystupujúca ako zástupca účastníka, neuplatňuje v konaní procesné práva vo vlastnom mene, ale procesnoprávny úkon robí za zastúpeného (porovnaj uznesenie NS SR z 30. júla 2004 sp. zn. 2 Cdo 31/2004, uznesenie NS SR z 20. januára 2010 sp. zn. 4 Cdo 16/2009). O odvolanie podané neoprávnenou osobou nejde ani vtedy, ak odvolanie podá v mene účastníka konania ako jeho zástupca advokát, vykonávajúci advokáciu ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným na základe plnomocenstva, ktoré odvolací súd mylne považuje za „neplatné“.

V posudzovanej veci odvolanie proti rozsudku okresného súdu podala spoločnosť mzlegal s.r.o., za ktorú koná advokát JUDr. Miroslav Zobok, ktorý na výzvu súdu prvého stupňa doložil plnomocenstvo z 15. februára 2011. Z obsahu tohto plnomocenstva nepochybne vyplýva, že žalovaný si zvolil za svojho zástupcu právnickú osobu založenú podľa zákona o advokácii, prostredníctvom ktorej vykonáva advokáciu advokát JUDr. Miroslav Zobok, ako jediný konateľ spoločnosti mzlegal s.r.o. a že ju splnomocnil, aby ho zastupovala v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 21 C 122/2008. Plnomocenstvo je datované a je podpísané zastúpeným. Treba zdôrazniť, že Zákon o advokácii v ustanovení § 12 ods. 1 písm. e/ umožňuje advokátovi vykonávať advokáciu aj formou spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorej predmetom podnikania je poskytovanie právnych služieb, pričom ustanovenie § 26 ods. 4 O.s.p. pripúšťa možnosť, aby účastníka

v konaní zastupovala právnická osoba založená podľa zákona o advokácii na účel výkonu advokácie. Ide teda o plnomocenstvo obsahujúce všetky podstatné náležitosti, ktoré zákon pre tento úkon vyžaduje. Nesprávny je preto názor odvolacieho súdu, ktorý považoval toto plnomocenstvo za „neplatné“. Zástupca bol na jeho základe oprávnený na všetky procesné úkony, ktoré mohol v konaní urobiť žalovaný, teda aj na odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa (§ 28 ods. 2 O.s.p.). Z obsahu odvolania, okrem iného vyplýva, že splnomocniteľ urobil tento procesný úkon v mene žalovaného ako jeho zástupca (nie vo vlastnom mene). Odvolanie bolo teda podané účastníkom konania (žalovaným), ktorý je v zmysle § 201 veta prvá O.s.p. osobou oprávnenou napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním. Ak za tohto stavu odvolací súd odvolanie žalovaného odmietol ako podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), ide o rozhodnutie nesprávne, ktorým žalovanému bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Uvedená vada zakladá jednak prípustnosť dovolania a je tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesenie krajského súdu podľa § 243b ods. 3 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Pre úplnosť treba dodať, že v danej veci žalovaným splnomocnený advokát JUDr. Miroslav Zobok v priebehu konania zmenil len právnu formu výkonu advokácie. Počas celého konania žalovaného teda zastupoval jeden a ten istý advokát vykonávajúci pôvodne advokáciu samostatne a neskôr v priebehu konania ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným. V takomto prípade platí, že advokát vykonávajúci advokáciu ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, nemôže súčasne vykonávať advokáciu samostatne (§ 15 ods. 6 zákona o advokácii). Nejde preto o prípad zastupovania účastníka dvomi zástupcami, ako to nesprávne ustálil odvolací súd a nie je ani potrebné odvolanie pôvodne udeleného plnomocenstva účastníkom alebo jeho vypovedanie zástupcom. V tejto súvislosti dovolací súd poznamenáva, že za prejav odvolania plnomocenstva treba v zásade považovať aj udelenie plnej moci novému zástupcovi pre celé konanie, a to aj vtedy, ak nová plná moc neobsahuje výslovný prejav zastúpeného, že odvoláva plnú moc pôvodnému zástupcovi. V danej veci neprichádzal preto do úvahy ani záver odvolacieho súdu o obmedzení pôvodného plnomocenstva udeleného žalovaným advokátovi JUDr. Miroslavovi Zobokovi (napokon JUDr. Miroslav Zobok ako konateľ spoločnosti mzlegal s.r.o. odvolanie v mene žalovaného proti rozsudku súdu prvého stupňa podal) a ani záver, že plnomocenstvo udelené spoločnosti mzlegal s.r.o. je „neplatné“ a že odvolanie podané touto spoločnosťou je podané niekým, kto

na odvolanie nie je oprávnený. Dovolací súd považuje tieto závery odvolacieho súdu za nelogické, ničím nepodložené, rozporuplné až zmätočné.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež o trovách dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. augusta 2012

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Mgr. Patrícia Špacírová